

Oppfølging etter en skolemiljøsak

De negative ettervirkningene etter en skolemiljøsak kan være alvorlige og vare lenge. En elev som har opplevd å ikke ha et trygt og godt skolemiljø kan trenge oppfølging også etter at saken er avsluttet. Skolen må være bevisst på dette og sette inn nye tiltak ved behov.

ARTIKKEL | SIST ENDRET: 01.08.2024

Behovet for oppfølging varierer. Noen elever klarer seg tilsynelatende bra rett etter å ha vært utsatt for mobbing eller andre krenkelser. Likevel bør dere være oppmerksomme på at konsekvensene kan vise seg først etter en stund. Hos noen elever er plagene tydelige, mens det hos andre vises mindre.

Negative ettervirkninger etter en skolemiljøsak kan for eksempel være

- psykiske eller fysiske plager, som søvnproblemer, vondt i magen eller anspenhet
- at eleven trekker seg tilbake, er nervøs eller utagerer
- læringsutfordringer
- fravær fra skolen

Kartlegge elevens behov

Før skolen setter inn oppfølgingstiltak, må dere finne ut hvilke behov eleven har. Det er viktig at dere er sensitive og tålmodige i møte med eleven. En elev som har vært utsatt for krenkelser kan ha lav tillit til andre, og synes at det er krevende å opprettholde eller etablere en trygg relasjon.

Målet med oppfølgingsarbeidet er å gjenopprette en normal hverdag så snart som mulig. Det er viktig å involvere eleven i arbeidet med skolemiljøet, og å iverksette tiltak slik at eleven opplever inkludering og tilhørighet.

Samtaler for å kartlegge elevens opplevelse og behov kan gi dere et godt grunnlag for å følge opp eleven.

Dere må planlegge samtalene godt, og de må være strukturert og målrettet. Gi eleven rom for å komme med tanker og meninger om sin egen situasjon. Eleven kan gjerne også komme med forslag til løsninger.

At dere har planlagt jevnlig samtaler over tid, viser at dere tar elevens opplevelser på alvor og virkelig vil hjelpe. Dette kan gi nødvendig trygghet til eleven.

Foreldre, andre ansatte og medelever kan også gi relevant og nyttig informasjon.

Helhetlig og systematisk oppfølging

Dere bør ha en bred tilnærming når dere følger opp elever etter at skolemiljøsak er avsluttet. Dere bør planlegge og gjennomføre både universelle tiltak som er bra for alle elevene i gruppen og på skolen, og spesifikke, målrettede tiltak for eleven som ikke har hatt det trygt og godt. Tiltakene må samordnes slik at de forsterker hverandre. Dere må jevnlig vurdere om tiltakene er tilstrekkelige for å styrke eleven og forebygge negative ettervirkninger.

Det er viktig at dere har felles forståelse og gode rutiner for å følge opp elever etter en skolemiljøsak. Dere må alltid ta hensyn til elevens beste. Oppfølgingen bør vare helt til dere er sikre på at eleven virkelig har det bra igjen.

Dere bør følge ekstra nøye med på elevens fravær, og undersøke om eventuelt fravær er relatert til skolemiljøsak. Hvis dere er bekymret for elevens faglige utvikling, bør dere vurdere hvordan dere kan ivareta dette gjennom tilpasset opplæring, og om det eventuelt er behov for bistand fra PPT. Noen elever kan ha behov for andre individuelle oppfølgingstiltak som kan involvere instanser utenfor skolen.

Resosialisering

Når en eller flere elever opplever å ikke ha det trygt og godt, skjer det i en kontekst og i et sosialt samspill. Dere må legge til rette for en god resosialisering både for den aktuelle eleven og for eventuelle medelever som har vært involvert. Målet med resosialiseringen er å styrke elevens muligheter til å etablere relasjonene til medelever og ansatte på nytt. Eleven skal kunne oppleve tillit, mestring og tilhørighet i et inkluderende fellesskap. Å skape trygghet og bygge opp tillit er et tidkrevende arbeid.

Å være en del av et utrygt miljø vil påvirke alle som er i det miljøet. Derfor må tiltakene bidra til å forebygge eller hindre negative sosiale ettervirkninger i hele elevgruppen. Dere må være bevisste på dette når dere planlegger og gjennomfører faglige og sosiale aktiviteter.

Samarbeid med hjemmet

Skolen har hovedansvaret for å opprette og vedlikeholde kontakten med hjemmet. Foreldrene er en viktig

samarbeidspart i å planlegge, gjennomføre og evaluere oppfølgingsarbeidet.

Når en elev har opplevd å ikke ha det trygt og godt, kan elevens familie også ha behov for oppfølging. De kan oppleve et stort behov for noen å snakke med om sin situasjon. Dere kan formidle informasjon om aktuelle hjelpetjenester.

Filmer

- [Særskilt sårbarhet](#)

Relevante ressurser

- [Vurdere kva som er best for eleven](#)
- [Elever med særskilt sårbarhet](#)
- [Observasjon](#)
- [Tiltak i skolemiljø saker](#)
- [Samarbeid mellom hjem og skole](#)
- [Kompetansepakke om trygt og godt skolemiljø \(modul 5\)](#)
- [Oppfølging etter mobbing \(Læringsmiljø senteret\)](#)

Refleksjonsspørsmål

- Hvordan involverer vi eleven i arbeidet med skolemiljøet og i utformingen av tiltak?
- Hvordan legger vi til rette for en god resosialisering for eleven og eventuelle medelever som har vært involvert?
- Hvordan oppretter og vedlikeholder vi kontakten med hjemmet?
- Hvordan kan vi sørge for et godt samarbeid med eksterne hvis vi har behov for det?